Паралела са деведесетим не може да се прескочи, јер политичка елита у Србији Црну Гору сматра за своју прћију и Срби одавде хоће да одлучују ко ће да буде тамо на власти и шта ће тамо власт да ради.

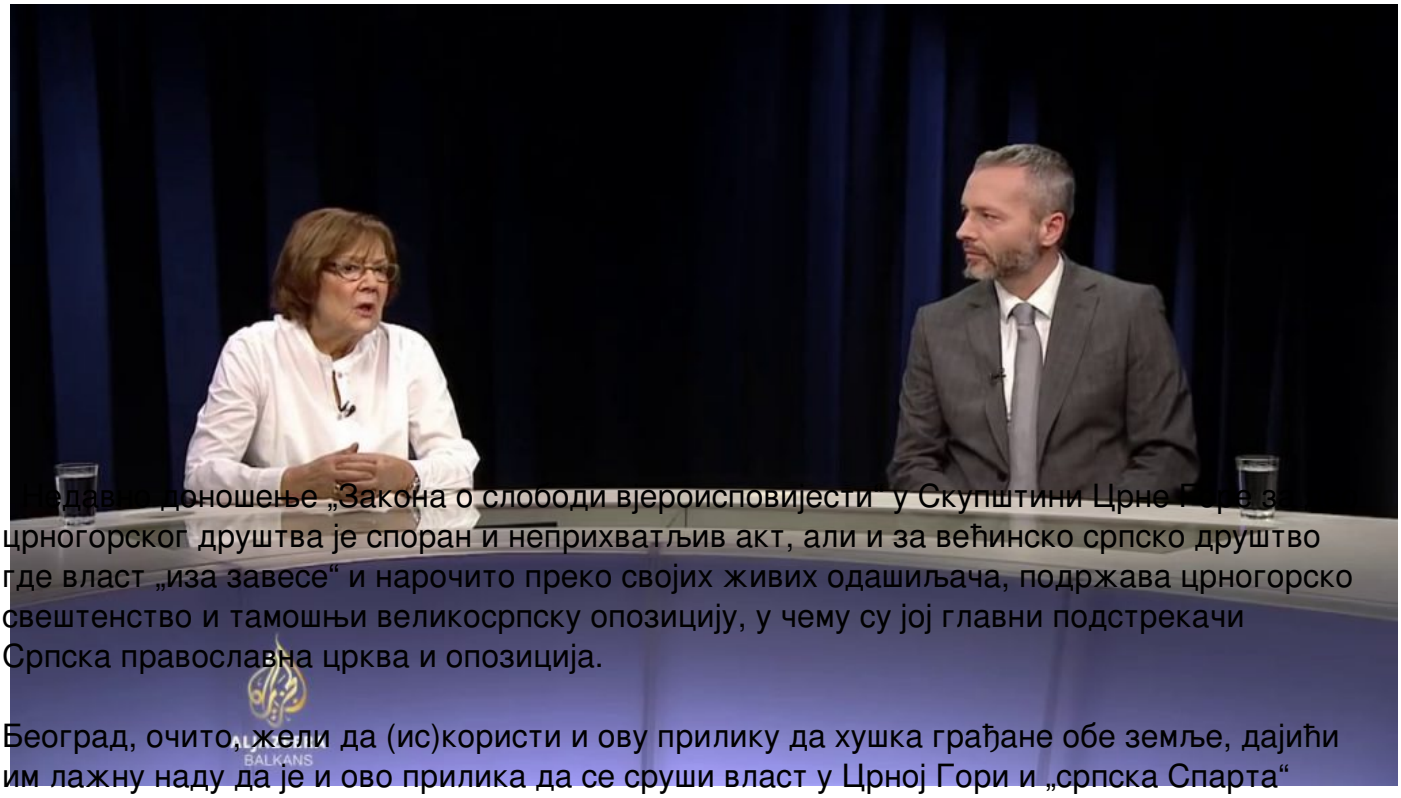

Недавно доношење „Закона о слободи вјероисповијести" у Скупштини Црне Горе за црногорског друштва је споран и неприхватљив акт, али и за већинско српско друштво где власт „иза завесе" и нарочито преко својих живих одашиљача, подржава црногорско свештенство и тамошњи великосрпску опозицију, у чему су јој главни подстрекачи Српска православна црква и опозиција.

Београд, очито, жели да (ис)користи и ову прилику да хушка грађане обе земље, дајући им лажну наду да је и ово прилика да се сруши власт у Црној Гори и „српска Спарта" поново подведе под оквире српске државе. Након „апела међународној јавности за осуду угрожавања мира у Црној Гори и региону од стране Београда" који је потписало 86 државника, историчара, писаца и новинара, уследио је и великосрпски, у делу београдске чаршије поспрдно назван „вишемилионски" апел, који тражи повлачење спорног закона и подржава окупљање верника (СПЦ) на улицама у суседној држави и, богами, да се државни органи Србије директније ангажују око обавештавања међународне јавности „за угрожавање људских и имовинских права у Црној Гори".

О томе и о приликама о обе земље у емисији „Контрасти 2020" код Марка Суботића на Аљазеера Балканс ТВ говорили су социолошкиња Весна Пешић и адвокат Александар Оленик, председник Грађанског демократског форума.

Пешић: Подржавала сам црногорску независност

Весна Пешић признаје да није имала „никакве индиције“ да је Србија, поготово насилничким неким сесијама угрожавала нешто у Црној Гори, „како звучи прва реченица тог апела“. Нисам, каже, видела да се било шта дешавало из власти, а кад овде кажемо „из власти“ мисли се на Александра Вучића, и не бих прихватила ту тезу да је овде спремано, то отцепљење… Она проблем види у подељености црногорског друштва, на црногорско и српско, оне који се изјашњавају као Срби или као Црногорци, итичући да је у Црној Гори и опозиција српска. „Видели сте и Скупштину (Црне Горе – п.а.) на шта личи, а та опозиција јесте изузетно великосрпска и превише агресивна и оно што се мени није допало је неко саопштење у коме су напали чак и Муслимане, што је потпуно непотребно“.

„Кад је стварана независна Црна Гора подржавала сам те процесе и сматрала сам да би најбоље било Црна Гора треба да направи грађанску државу и да није ишла на етничку основу, да заснива државност на специфичном етницитету. Многе европске државе нису на томе засноване и уколико ви ваш идентитет што шире одредите, онда имате мање унутрашњих проблема. Овако, цео проблем је, у ствари, настао са тим законом, а не бих рекла да је то све кренуло из Београда“.

Оленик: Срби у Црној Гори нису угрожени

Александар Оленик, један од потписника „апела 88“, каже да је опет у медије гурнута мантра, измишљена флоскула да су Срби као народ угрожени у Црној Гори. „Нису угрожени, поготово нису угрожени Законом о слободи вјероисповијести и протести који су организовани због тог закона и наводне, лажне угрожености Срба, јако подсећају на дешавање народа крајем осамдесетих и почетком деведесетих у Србији. То се наставило по бившим југословенским републикама и на крају нас довело до геноцида. Наравно постоје разлике, али кад се погледа политички континуитет у односу према Црној Гори (Слободана) Милошевића, (Војислава) Коштунице, (Бориса) Тадића и сада (Александра) Вучића, и Савеза за Србију који има исту политику према Црњ Гори, просто је немогуће да се та нит не примети“.

Лажне оптужбе о угрожености Срба, јако подсећају на дешавање народа крајем осамдесетих и почетком деведесетих у Србији. То се наставило по бившим југословенским републикама и на крају нас довело до геноцида

„Иначе у самом закону нема ништа спорно. У питању је враћање имовине која је – отета! Прво је СПЦ враћена имовина која је отета и осталим верским заједницама и не видим ништа спорно да се имовина која је отета Црногорској православној цркви исто тако врати. То што је СПЦ, Јеврејској општини, католичкој цркви имовина одузета од стране комуниста, а Црногорској православној цркви (ЦПЦ) од стране Карађорђевића 1918. и 1920. године нема никакве разлике“, мишљења је Оленик.

„По мени је апсолутно нормално ако сте власник најновијих луксузних возила и огромног броја некретнина, и хиљаде квадратних метара најпрестижнијег простора у Црној Гори , хотела, плажа, онда је најнормалније да имате доказ како сте ви постали власник тога и да вас држава то пита. Проблем настаје ако немате доказ а располажете с том имовином! И онда тај проблем покушавате да решите наводном угроженошћу Срба и дестабилизацијом и де фацто и де јуре Црне Горе. Влада Републике Србије, односно власт у Београду, се директно умешала у то на више начина. Најубедљивији је тај што је (влада) послала свој авион по вође опозиције, довела их у Београд, одвела на добијање инструкција код Вучића и патријарха Иринеја и тим истим авионом их вратила за Црну Гору. И онда, после тога (добијених инструкција), захтев опозиције у Црној Гори више није измена закона или његово повлачење него је – смена владе!

Пешић: Срби у Црној Гори нису измишљени

На Суботићево питање – је ли то мешање српске владе у унутрашње ствари друге државе – Весна Пешић одговара са НЕ. „Господин Оленик прича неку своју причу коју ја никад нисам чула, да ли је ко летео авионима. Мислим да… не могу да правдам ништа што ради власт у Србији, оно што говори министар спољних послова Ивица Дачић, то је све и примитивно и агресивно, и неприхватљиво. То су свињарије, али мислим да је тај закон створио ту поделу Срби у Црној Гори нису измишљени или послати из Србије. Они су били највећи Срби и тамо, после 2006. године, никад нисам отишла јер су ми викали ‘Издајнице!’ Хоћу да кажем да су ти агресивни Срби, њихови Срби и зато се то зове ‘Српска Спарта’.

Пешић не верује да су Вучић и Дачић повлачили потезе, „односно не знам шта да кажем,

заиста не верујем. Чак, рецимо, у листу Данас… видела сам и то да је Вучић, који је заинтересован искључиво за себе и за свој рејтинг (њега не интересује ни Србија ни Црна Гора, нити српски народ нити било шта друго!), него он: ја, па ја и његов рејтинг. Његова реакција на све то је била изузетно блага и сада се прича да је када је био у Албанији, у Тирани о томе разговарао са Ђукановићем. Ништа од тога, ни једну реч о томе није рекао. Прича се да је видео рејтинг, да је у Србији требало да буде реакција знатно оштрија на доношење закона и кад је прочитао то онда је почео нешто да се дрчи“.

„Извођач радова“ свештенство СПЦ

Оленик не може да прескочи паралелу са деведесетим, јер „политичка елита у Србији Црну Гору сматра за своју прћију и Срби, власт и елита одавде хоће да одлучује ко ће да буде тамо на власти. Та тенденција није постојала једино од 2002. до 2003. године, док је на власти био господин Зоран Ђинђић. „Извођач радова у Црној Гори је део свештенства СПЦ (под вођством владике Амфилохија) које се понаша као политичка странка, као параполитичка организација. Црна Гора је суверена, нама суседна и пријатељска држава и Београд оваквим потезима и изјавама (и власти и опозиције) дестабилизују Црну Гору. Док је трајало одсуство реакције званичног Београда, имали смо реакцију Савеза за Србију (опозиције – п.а.) која је била још гора и доливала уље на ватру и изјаве опозиције окупљене око СзС додатно су дестабилизовале Црну Гору и тај тренд се наставља“.

Коментаришући изваје званичног Београда, посебо министра иностраних послова Ивице Дачића, Оленик каже да су такви ставови „инфантилни“ и „дилетантски“ („уобичејено за Дачића“) и да се таквим ставовима угрожавају сви грађани Србије, без обзира на националност. „За давање или одузимање држављанства постоји правна процедура, а таквим изјавама, као и паљењем заставе и тиме што су опозициони прваци жрвљали по зидовима амбасаде Црне Горе (без реакције полиције!) дижу тензију и у Црној Гори и у Србији“.

Увек сам изненађена како то они који се изражавају у Србији да верују у либерално-демократске и европске вредности увек, кад смо ми овде у питању, поступају управо супротно. У том апелу, кад ја прочитам да треба да се држава у Црној Гори заокружи сопственом православном црквом; па ја мислим – да ли је могуће

Социолошкиња Пешић је убеђена у скоро смиривање ситуације у Црној Гори. „Ништа од тога неће бити, нити ће се Црна Гора распасти, нити ће Србија напасти Црну Гору… Увек сам изненађена како то они који се изражавају у Србији да верују у либерално-демократске и европске вредности увек, кад смо ми овде у питању, поступају управо супротно. У том апелу, кад ја прочитам да треба да се држава у Црној Гори заокружи сопственом православном црквом; па ја мислим – да ли је могуће неко нема ни једну новију, модерну идеју него треба државе да заокружујемо српско-православном или црногорском, или било којом црквом. И на крају говора сам Вучић, не зна се да ли се представља као вођа Срба и српског јединства или вођа некакве цркве. То је толико заостало, примитивно, антиевропски“.

Има ли ново догађање народа у Црној Гори (и Србији) везе са изборима? Оленик то не пориче и тврди да Црна Гора неће моћи да се дестабилизује „на начин како то елита, опозиција и власт у Београду желе“ и да треба истаћи да је Црна Гора отворила двадесет и нешто преговарачких поглавља са Европском унијом и да је на корак до Уније, а да је већ чланица НАТО. Неке политичке организације на овај начин врше хомогенизацију бирачког тела. Да ли је то потребно у оволиким поделама? Нисам сигуран!

Весна Пешић (која је својевремено умела Дачића да успореди и са Шарл де Голом!) очито је избегла да одговори на ово питање. Након што је казала да је Вучић „угасио медије и институције“ неколико пута је поновила да „нема никаквих услова за било какве изборе“ и додала: „Зашто да се лажемо, ми смо у једнопартијском систему већем него у време социјализма!“

(Данас)